

Projekt Rågsved

Områdesanalys Rågsved

2019

Områdesanalys Rågsved

Denna omvärldsanalys ämnar ge en nulägesbild av stadsdelen Rågsved som beskrivs som högst prioriterad i LUP (Lokalt utvecklingsprogram) för Enskede-Årsta-Vantör.

Rågsved

Stadsdelen Rågsved har knappt 12 000 invånare och ungefär lika många män som kvinnor (Stockholms stad, 2018). Rågsved är därmed den nästa största stadsdel i stadsområdet Enskede-Årsta-Vantör, där Årsta är den största med drygt 18 000 invånare varav 20 892 är under 18 år (Stockholms stad, 2018). Av Rågsveds invånare är 8 000 utrikes födda eller inrikes födda av två utrikesfödda föräldrar (Stockholms stad, 2018).

Barn i ekonomisk utsatthet

Rädda Barnens definition av barnfattigdom består av två mått som arbetats fram tillsammans med Tapio Salonen som är professor social arbete. Barnfattigdom enligt Rädda Barnens definition omfattar barn i familjer med låg inkomstandard och/eller barn i familjer med försörjningsstöd (Tapio, 2018).

I Stockholms län så har andel barn 0-17 år i familj med ekonomisk utsatthet minskat mellan åren 2000 och 2013, dock finns det stora skillnader på stadsdel/områdesnivå. Skillnaderna inom kommunerna är större än mellan kommunerna och i de stora städerna är skillnaderna betydande. För stadsområdet Enskede-Årsta-Vantör är andelen barn i ekonomisk utsatthet 9 %. Det är en minskning från 2013 då andelen var 13.4% (Tapio, 2018).

Antalet barn i Sverige som är födda utomlands har ökat och är nästa 8 procent av samtliga barn. Den ekonomiska utsattheten är markant högre bland barn som är utrikesfödda. Tre av tio barn i fattiga hushåll är utrikesfödda (Tapio, 2018).

I Enskede-Årsta-Vantör är det också betydligt fler barn som själva är utlandsfödda eller har föräldrar som är födda utanför Sverige som lever i fattigdom. Bland barn till

svenskfödda föräldrar är det 2,5 % som lever i fattigdom. Motsvarande siffra bland barn med utländsk bakgrund är 15,8 % (Rädda Barnen, 2015).

Gymnasiebehörighet

I Enskede-Årsta-Vantör finns det idag 11 grundskolor med elever i årkurs 9. Det är stora skillnader mellan skolorna. Nedan visas behörighetsprognosen från skolverkets databas (Skolverket, 2019)

Bäckahagens skola: 80 %

Enskede skola: 93,5 %

Elma: 100 %

Hagsätraskolan 75,8 %

Internationella engelska skolan i Enskede 100 %

Kunskapsskolan Enskede 96 %

Sturebyskolan: 93,2 %

Studemaskolan: 100 %

St Eriks Katolska skola: –

Årstaskolan: 86,9

Örbyskola: 81,4 %

Det betyder att 91,5 % av eleverna är behöriga till gymnasieskolan efter att ha gått ut nian i Enskede-Årsta-Vantör om vi förutsätter att de 25 elever som går på Katolska skolan som ej lämnat data till skolverket är behöriga. Det betyder att Enskede-Årsta-Vantör inte avviker markant från resten av Stockholms län.

Total andel elever utan gymnasiebehörighet i Stockholms län har minskat. Läsåret 2015/2014 saknade 14,5 % behörighet. Under läsåret 2017/2018 hade andelen minskat till 13,1% och läsåret 2017/2018 var det endast 10,1 % som ej var behöriga (Skolverket, 2018).

Det finns en positiv utveckling även i Enskede-Årsta-Vantör men det är fortsatt stora skillnader mellan skolorna. Vi vet även att barn med utländsk bakgrund är överrepresenterade bland de som inte blir behöriga till gymnasiet. I hela landet är 90,9 % av alla svenskfödda elever med svenskfödda föräldrar behöriga till gymnasiet. Bland svenskfödda elever med utrikesfödda föräldrar är 86,1 % behöriga. Bland de utrikesfödda är endast 58,4 % behöriga när de går ut nian. I Rågsved där en majoritet har utländsk bakgrund innebär det att risken för att lämna nian utan fullständiga betyg är större än på många andra platser i landet.

Utifrån den offentligt tillgängliga statistiken ser vi inte exakt hur situationen för niondeklassare som bor i Rågsved ser ut. För att ge en rättvisande bild skulle statistik på områdesnivå behöva samlas in.

Ungas situation

Under 2018 berördes 93 barn av vräkning i Stockholms län varav 24 barn i Stockholms kommun. Dock finns det inte specificerad statistik per stadsdelsområde offentligt tillgänglig. Motsvarande siffra 2008 var 54 barn, men denna siffra har varierat från år till år med både ökning och minskningar (Kronofogden, 2017).

I vissa fall är det avhysningar som ligger bakom barns hemlöshet men det finns en stor variation mellan familjernas situation. Socialstyrelsen (2017) definierar fyra typer av hemlöshet; akut hemlöshet, institutionsvistelse och stödboende, långsiktiga boendelösningar, eget ordnat kortsiktigt boende.

Att kartlägga exakt antal hemlösa vuxna och barn är svårt, vilket är en anledning till att olika undersökningar kan påvisa olika siffror. Enligt Socialstyrelsen (2017) bör siffror som berör hemlöshet snarare tolkas ett minimum än en absolut klar bild. Myndigheten rapporterade att det fanns 7 247 hemlösa i Stockholms län 2017 (se excel antal-hemlosa-eftervistelsekommun-2017).

Enligt Rädda Barnen (2017) befann sig 718 barn i Stockholms kommun i någon form av hemlöshet under 2017. Motsvarande siffror är 1678 barn i Göteborg och 712 i Malmö (Rädda Barnen, 2017)

2016 gjorde Stockholm stad en kartläggning av hemlösa i Stockholm. I kartläggningen ingick 2420 personer. I Enskede-Årsta-Vantör rapporterade Stockholm stad 142 hemlösa personer över 20 år under 2016. Motsvarande siffra i Rinkeby-Kista var 169 personer, Spånga-Tensta 155 personer samt Skärholmen 108 personer. För ett flertal personer så saknas indelning på stadsdelsområde. Män utgör 70 procent av personerna och kvinnor 30 procent. Andelen hemlösa kvinnor har ökat något under åren 2004-2016 som man har gjort kartläggningen. Av de 142 hemlösa personerna i Enskede-Årsta-Vantör är 35 kvinnor och 107 män (Stockholmsstad, 2016)

Uppsökarenheterna och frivilligorganisationerna som Stockholm stad har tagit hjälp av vid kartläggning har ingen skyldighet och inte heller alltid möjlighet att rapportera personnummer. Detta innebär att det är svårt att veta exakt antal hemlösa barn i Stockholms stad. Av kartläggningen har man kunnat identifiera 7 hemlösa kvinnor och 3 män som är under 20 år. Av samma kartläggning framkommer det att 457 hemlösa personer är föräldrar till barn under 18 år – vilket innebär att minst 457 barn har en förälder som är hemlös (Stockholm stad, 2016). Dock framkommer det inte av undersökningen hur många av dessa barn som är bosatta eller befinner i Stockholms stad och i sådant fall vilka stadsdelar/områden.

Arbetslöshet och sysselsättning

Andelen öppet arbetslösa i Rågsved är högre än i resten av Stockholm. Öppet arbetslös avser personer som inte har någon sysselsättning men vill och kan arbeta och söker arbete. De som exempelvis studerar men egentligen vill ha arbete räknades inte in. Statistiken nedan kommer från Stockholms Stad (2019).

	Kvinnor	Män	Totalt	Stockholm
18-19 år			4,8%	1,9%
20-24 år			4,1%	2,0%
25-54 år	6,7%	5,7%	6,2%	3,1%
55-64 år	5,2%	7,7%	6,5%	2,8%
Samtliga	6,1%	5,9%	6,0%	2,9%

Brott och kriminalitet

Brott och kriminalitet diskuteras som en faktor som påverkar människors liv mer i vissa stadsdelar (Handelskammaren, 2018). Viktigt att komma ihåg är dock att den mediala uppmärksamheten alltid riktas mot de brott som begås och aldrig till trender som visar på färre brott i ett område. År 2017 anmäldes 20 209 brott i Enskede-Årsta-Vantör. Det är en minskning från föregående år.

Det finns ingen offentlig statistik särredovisad för Rågsved som är nyare än från 2010. Från 2008-2012 hade 23 stadsdelar inom 15 kommuner som benämndes som utsatta ett lokalt utvecklingsavtal med staten som benämndes som LUA. Av dessa övergick 15 stadsdelar från nio kommuner till att benämnas URBAN15 och omfattas av regeringens urbana utvecklingsarbete. Som del i denna satsning samlades lokal brottsstatistik in. För de tre stockholmsstadsdelarna i programmet, Rinkeby, Rågsved och Tensta finns statistik mellan 2008 och 2008. Den visade att det är ungefär lika många brott per 100 000 invånare som begicks i de tre stadsdelarna.

	Årtal	Antal brott	Per 100 000 invånare
Rinkeby	2008	3 268	21 791
	2009	3 080	20 419
	2010	3 142	20 830
Rågsved	2008	2 508	23 174
	2009	2 229	21 424
	2010	3 142	20 830
Tensta	2008	3 350	19 383
	2009	3 386	19 077
	2010	3 371	18 993

Nyare siffror finns samlat för Enskede-Årsta-Vantör. I tabellen nedan syns att fler brott per 100 000 invånare begås i stadsdelen än i regionen som helhet.

	År	År	År	År	År	År	År	År
	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018
	Antal	/100 000 inv	Antal	/100 000 inv	Antal	/100 000 inv	Antal	/100 000 inv
Enskede - Årsta - Vantör	23447	24165	23951	24492	20209	20493	21523	21690
Region Stockholm	477922	21035	480316	20811	454679	19374	469015	19665

Stockholms stad genomför en trygghetsmätning för att mäta upplevd trygghet i Stockholms stadsdelar. I Enskede-Årsta-Vantör så medverkade totalt 1642 personer i undersökningen 2017, varav 137 personer var bosatta i Rågsved. Rågsved har den högsta andelen utrikesfödda (51 %) i stadsområdet, följt av Östberga (42 %) och Hagsätra (39 %). Rågsved har även lägst andel personer som är utbildade på eftergymnasial nivå (31 %), högst andel arbetslösa (6 %) och längst medelinkomst (221tkr) jämfört med de övriga stadsdelsområdena.

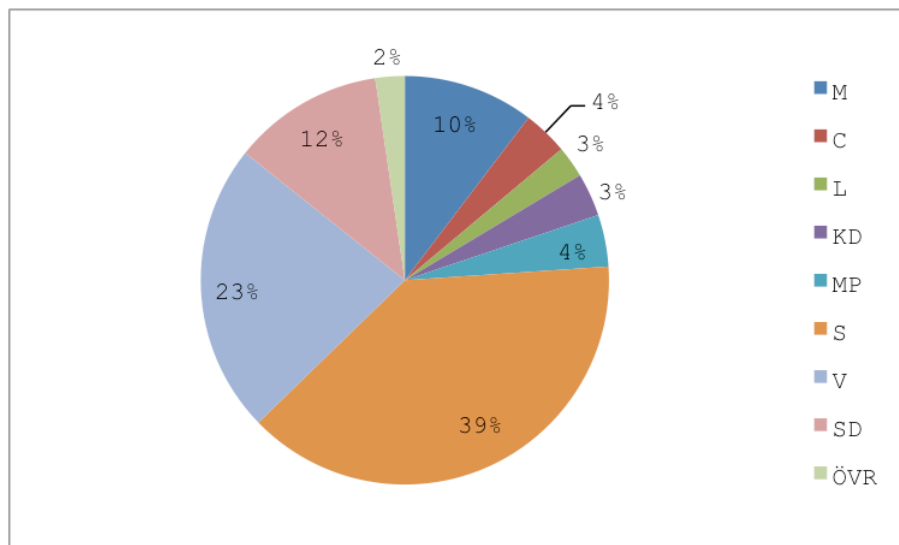
I Enskede-Årsta-Vantör utgör skadegörelse den största andelen av polisanmälda brott följt av egendomsbrott. I undersökningen står Rågsved ut på flera av frågorna kring trygghet och har högst andel i stadsdelsområdet på följande frågor;

- 34% upplever att det finns problem med skadegörelse i Rågsved.
- 30% är oroliga att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön.
- 6% är oroliga att utsättas för våld i hemmet
- 23% är oroliga att utsättas för sexuella trakasserier
- 26% är oroliga att utsättas för våldtäkt.
- 34% är oroliga att utsättas för rån
- 28% är oroliga att utsättas för brott i bostadsområdet.
- 22% känner sig otrygga i sitt bostadsområde

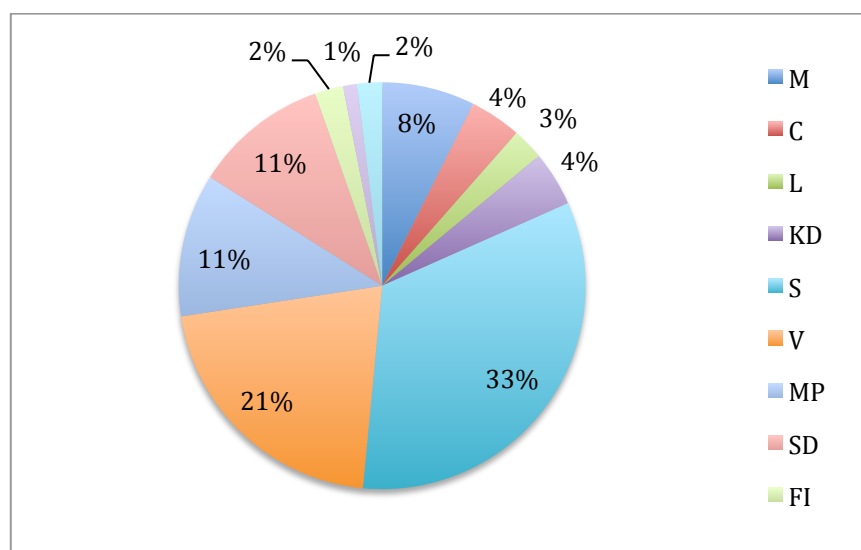
- 8% är oroliga för att vistas på tunnelbana, tvärbana, pendeltåg
- 21% har mycket litet förtroende för polisen

Partitillhörighet och valdeltagande

I Rågsved var 4 212 personer röstberättigade i riksdagsvalet 2018. Av dessa röstade 2946 vilket ger ett valdeltagande på nästan 70 % vilket är en ökning från 2014 då cirka 60 % röstade. Diagrammet nedan visar hur rösterna fördelade sig:

Valdeltagandet ökade även i EU-valet. Där var 5226 personer röstberättigade och 1920 röstade. I tre av fyra vallokaler ökade deltagandet med 0,44 till 3,6 procent. Diagrammet visar hur rösterna fördelades:

Slutsats

De flesta undersökningar som finns offentligt tillgängliga och berör bland annat fattigdom, utsatthet och hemlöshet finns främst på kommunnivå. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelar ser väldigt olika ut när det kommer till dessa problem, vilket innebär att siffror för hela stadsdelsområdet kan bli missvisande.

Samtidigt ger de aktuella uppgifterna en bild av att det sker en förbättring på många områden. Det är oerhört viktigt att vi som ideell organisation uppmärksammar alla positiva förändringar och tar ansvar för att bostadsområden inte beskrivs i ensidigt negativa ordalag.